

RACHEL SUISSA – WENDY THÉVIN

***VAARALLISIA
SUHTEITA***

SUOMENTANUT LOTTA TOIVANEN

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

*Tuottajilleni Eléonorelle ja Edouardille.
Jokaista projektia edeltää visio...
Kiitos, Gaëlle, että uskoit ideaani ja luotit minuun.*
– Rachel Suissa

*Kustannustoimittajilleni Isabelille ja Zélielle.
Usein sanotaan, että mikään kohtaaminen
ei ole sattumaa, ja meidän kohtaamisemme
oli kohtalon sanelema, kiitos kun uskoitte minuun.*
– Wendy Thévin

PROLOGI

TRISTAN

Mitä sinä olisit valmis tekemään ollaksesi kuuluisa?

Kaksisataa vuotta sitten eliittiin kuuluminen tarkoitti sitä, että oli siniverinen, aristokraatti! Kaksikymmentä vuotta sitten se tarkoitti sitä, että oli rahaa. Nykyään aatelinen ja rikaskin voi olla luuseri. Nykyään valtaa tuo maine... ja kun on saanut maistaa mainetta, on valmis mihin vain säilyttääkseen sen, vaikka kuolemaan.

Astelen Biarritzin Casino-teatterin katolla pimeässä, kaukana kimmellyksestä, kaukana paljeteista, yleisöstä, ammatti- ja amatöörivalokuvaajista, seuraajista ja Instagram-maailmasta. Kaikki se on nyt kaukana takanapäin.

Majakkan valo heijastuu hiekkarannan yläpuolisten rakennusten ikkunoista, se ilkkuu minulle muistuttaen, että olen karahtanut karille. Seikkailuni päättyy siihen, että olen menettänyt ainoan naisen, jota olen elämässäni rakastanut. Lähestyn räystään reunaa, jalkani ovat vain muutaman sentin päässä siitä, se kutsuu minua. Muuan haaste on tuonut minut tänne katolle, ja toinen vapauttaa minut. Viiden sekunnin kuluessa vastaan ”viimeiseen haasteeseen”. Kuinka kauan ihminen voi tasapainoilla katon reunalla kymmenen metrin korkeudessa silmät kiinni, puhelin toisessa, viskipullo ja tupakka toisessa kädessä?

Olen kolmena viime vuotena käyttänyt monia naamioita. Olen vetänyt lukuisia rooleja: täydellinen poikakaveri, täydellinen surffaaja, täydellinen perillinen, täydellinen sotilas... Nyt olen täydellinen nuorallatanssija.

Vielä yksi askel, niin putoan.

Kävelen kuvitteellisella nuoralla, vedän viimeisen hatsin tupakasta ja sytytän heti perään toisen. En tunne enää mitään... Vien tupakan huulille ja vedän syvään henkeä. Se on ehkä viimeinen henkoseni. Pidättelen savua sisälläni hetken, polte tuhoaa minua hiljalleen. Se tynnyttää hetkellisesti tuskan, joka kaihertaa minua sisältäpäin ja paisuu minuutti minuutilta. Inhoan itseäni... ja päässäni kajahtelee lause: *Mitä olisit valmis tekemään ollaksesi kuuluisa? Kuuluaksesi eliittiin?*

Nykyään kuuluu eliittiin, jos herättää hypeä! Jos sinulla vain on puhelin, hyvä suunnitelma ja tuuria, sinusta voi tulla jopa tähti. Mitä nuorempana aloittaa, sitä paremmat mahdollisuudet on onnistua, mutta tavoitteena ei ole pelkästään päästä pyramidin huipulle. Todellinen haaste on siinä, ettei tule syrjäytetyksi. Jotta olisi suosittu kuningas ”alamaistensa” keskuudessa, on osattava valita kuningattarensa oikein... Ja millainen kuningatar minulla olikaan! Rikostoverini oli Vanessa Merteuil. Supernainen, lapsitähti, *Pikku Sophie* -trilogian sankaritar, tyttö joka sulatti ensin ranskalaisten, sitten kaikkien muidenkin sydämet! Vanessa Merteuil... ”suloinen pikku Sophie”. Tietäisivätpä, ettei hän ole sellainen kuin väittää.

Minäkään en ole sellainen kuin väitän: poltan, juon, käytän aineita, minulla ei ole arvoja eikä moraalia ja olen valmis mihin vain pönkittäökseni kuuluisuuttani! Jopa menettämään sieluni. Kun ihminen päättää tukahduttaa inhimillisyytensä, ongelmana on se, että riskinotossa ja uhkapelissä on mentävä yhä pidemmälle, jotta tuntisi elävänsä. Tämän vuoden haasteeni nimi oli Célène. Hän on ainoa nainen, jota olen oikeasti rakastanut. Silti tuhosin hänen elämänsä tieteen tahtoen.

Kohotan katseeni taivaalle ja hönkäisen savun ulos keuhkoistani, se kohoilee kohti tähtiä. Ennen Célèneä oli Vanessa. Hän oli ainoa, joka ymmärsi pimeää puoltani ja hyvästä syystä: hänessä ruumiillistuu pimeys enkelin hahmossa. Vanessa Merteuil on Dorian Grayn nykyaikainen, naispuolinen versio, hän edustaa päällepäin nuoruutta ja täydellisyyttä, mutta hänellä on vuosisataisen hirviön sielu, hän saa ravintonsa muiden puhtaisuudesta ja nauttii kun saa vetää heidät mukaansa paheisiin... Vanessa ja minä kiidimme läpi elämän yhdessä, hallitsimme rinta rinnan, olimme lakien yläpuolella, vähät välitimme rakkaudesta tai ylipäätään ihmisten tunteista, jotka – niin arvelimme – tekevät heistä heikkoja. Rakkaus oli meille tunteista pahin, suurin heikkouden osoitus.

Vanessaa ja minua sitoi sopimus, hyvä diili: olimme täydellinen pari, mieleltämme ja ruumiiltamme terveitä, suorasekäisiä, rakastavia. Näyttäydyimme Instagramissa ja annoimme ”hyviä neuvoja” rakkaudessa yhteensä 9,5 miljoonalle seuraajallemme Vanessan jokapäiväisissä ”Rakastunut pikku Sophie” -stooreissa.

Sopimuskumppanini buustasi seuraajiamääriäni, ja isot brändit sponsoroivat surffikisojani. Emme ikinä alentuneet rakastamaan toisiamme... mutta Vanessa sai minut syyttymään, kiihotti minua ilman fyysistä kosketustakin. Oma haasteeni oli päästä hänen kanssaan sänkyyn... yhden ainoan kerran. Olen tehnyt paljon typeryyksiä sen naisen takia, mutta olisi liian helppoa sanoa, että hän manipuloi minua. Olin kaikesta täysin tietoinen: sovimme pelisäännöistä yhdessä!

Sitten sain hipaista aitoa rakkautta. Sellaista, jonka vuoksi halusin olla parempi ihminen. Eteeni syöksähti Célène, sataviisikymmensenttinen tornado. Hän ilmestyi elämääni ennalta ilmoittamatta ja pirstoi sysimustan maailmani vakaumuksillaan, arvoiltaan ja periaatteillaan. Hän teki sen, mihin yksikään ei ollut aiemmin kyennyt: hän yllätti minut, huvitti minua ja osui suoraan sydämeeni. Mutta panokset oli jo asetettu, peruuttaa ei voinut...

Oliko minulla vaihtoehtoa? Olisinko voinut estää tragedian?
Mietin kolmen viime kuukauden tapahtumia.

Tämä on tunnustukseni, rakkaat seuraajani, ja nyt on jo liian myöhäistä.

Hyvästi, Célène. Rakastan sinua ikuisesti, mutta sillä ei ole enää merkitystä.

CÉLÈNE

En saa henkeä, tukehdun, enää minua ei palella, lounaistuuli piis-
kaa kasvoja, morsiuspuku on yhä raskaampi kantaa, olen uuvuk-
sissa, juoksen minkä kintuistani pääsen, mutta jalat uppoavat
hyytävän kylmään hiekkaan, olen yksin pimeässä, vain majakan-
valo valaisee merta ja kallioita. Miten saatoin olla niin tyhmä? Jos
äiti olisi vielä elossa, häpeäisikö hän minua? Halaisiko hän, loh-
duttaisiko ja kuiskaisiko korvaani, että ”kaikki järjestyy”, vaikka
se olisi hellävarainen valhe?

Kun kuolemme, jätämme jäljen. Tekomme määrittävät meitä,
olemme yhtä kuin arvomme, olemme yhtä kuin vakaumuk-
semme, moraalikäsitkemyksemme... Pyörsin periaatteeni minut
murskanneen miehen vuoksi. Hän tuhosi maineeni ja kunniani,
luhasti toivon onnellisesta tulevaisuudesta, toivon tulevaisuu-
desta ylipäättään. Mutta saan syyttää vain itseäni. Tristan syök-
syi rotkoon, jonka minä loin. Olisinko toiminut toisin, jos oli-
sin tiennyt, miten vaarallista peliä pelasin? Jos olisin tiennyt, että
hyve ja pahe ovat elämän shakkilaudan vastapelurit, jotka tais-
telun alettua eivät ota vankeja? Kamppailu päättyy aina kuole-
maan. Miten ajauduin tähän pisteeseen?

Lakkaan juoksemasta, kävelykin on työlästä. Seison rannalla
kasvot kohti merta, mustaa merta, sakeaa merta, hurjaa merta,
joka kuitenkin vetää minua puoleensa. Pukuni on liian raskas,
irrotan helmenhohtoisen leninkini ja annan sen valahtaa hie-
kalle. Kahlaan mereen, joka kuohuvista aalloista huolimatta rau-
hoittaa minua. Mielessäni on vain yksi ajatus: hiljentää kaikki
kohina, kaikki päässäni huutavat äänet. Puhdistautua, syn-
tyä uudelleen... ja siten lakata olemasta. Meri saa sulkea minut

sisäänsä, kaikki äänet saavat vihdoin vaimentua. Vielä muutama askel: lantio, rinnat, kaula. Minä kellun, en enää kellu, vajoan, suola ei enää kirvellä silmissä, vesi tuntuu lämpimältä... On vihdoin tyyntä...

Kuoleman hetkellä ihminen kuulemma näkee elämänsä vilisevän silmissään. Minä näen hetken, jolloin kaikki muuttui, kuulen Pierren äänen: Célène... Célène...

**KOLME
KUUKAUTTA
AIKAISEMMIN**

CÉLÈNE

”Célène, oletko siellä?”

”Pierre, kuuluuko nyt?”

”Jep, nyt kuuluu!”

Yhteys minun ja Pierren välillä toimii taas. Kuva ja ääni ovat synkassa, kuva ruudulla selkenee ja näen vihdoinkin kihlattuni silmieni edessä. En ole vielä oikein tottunut iPhoneen, Pierre osti sen minulle helpottaakseen etäsuhdettamme. Hän seuraa teknologiaa paljon innokkaammin kuin minä. Johtuu varmaan hänen luonnontieteilijän asenteestaan.

En ole vielä edes Pariisin ulkopuolella, kun meillä on jo viestintäongelmia... Onko se enne? Jollekin toiselle pariskunnalle se voisi olla, mutta ei meille. Pierre on minulle sielunveli, peruskallio. Me kerromme toisillemme kaiken, tunnemme toisemme perin pohjin, meillä on samanlainen kirjallisuusmaku, hän on ainoa, joka ymmärtää Proust-vitsejäni... Vitsejäni ylipäätään. Kihlautuminen 17-vuotiaana saattaa kuulostaa vähän hätiköidyltä, mutta kun kohdalle osuu se oikea, miksi odottaa? Sovimme hääpäiväksi 18-vuotissyntymäpäiväni, siihen on aikaa kolmesataakuusikymmentä vuorokautta.

Olemme suunnitelleet kaiken valmiiksi: minä olen silloin suorittanut lukion viimeisen luokan Biarritzissa, isäni voi jo paremmin, Pierre on toista vuotta lääkiksessä, minä aloitan kirjallisuustieteen opinnot ja asumme piianhuoneessa, jonka Pierren vanhemmat ovat rempanneet kotitalonsa seitsemännestä ker-

roksesta. Asunto on oikeasti yhdistetty kahdesta piianhuoneesta. Madame de Tourvel, Pierren äiti, haluaa tarjota pojalleen mukavat puitteet. Pierre on myös ainoa ihminen, joka ei pidä ilmauksiani vanhanaikaisina. Siitäkin syystä rakastan häntä.

Jatkamme facetimea. Kuva on tarkka, mutta ääni on surkea, Pierren ääni peittyi ruuhkaisen Pariisin liikennemeluun: töötäykseen ja kuskien huulilta pääseviin ”Kusipää”-huutoihin ynnä ohi ajavien moottoripyörien pärinöihin. Pariisin liikennettä en jää kaipaamaan. Eiffel-tornia kylläkin. Onni onnettomuudessa olemme jumissa Trocadéron aukiolla, mistä avautuu yksi Pariisin kauneimmista näköaloista. Iätön Eiffel-torni kohoaa ylväänä Champ de Marsin yllä. Minua hymyilyttää kun ajattelen, että maailmanlaajuisesti ihailtua tornia pidettiin sen rakennusvaiheessa todellisena rumiluksena. Tarvittiin vaikutusvaltaisia ihmisiä, silloisia julkkiksia, jotka loivat aivan uuden aatevirtauksen, Eiffel-muodin.

”Hei muru, tsekkaa linkki, jonka just lähetin. Soitan kohta uudelleen, okei?”

En ehdi edes vastata, kun Pierre-kulta on jo sulkenut puhelimen. Ruudulleni tulee linkki: www.rakastunutpikkusophie.ep.papillon.

Istun pakettiautossa Pariisin liikennekuuhkassa ja katson komean kultani lähettämän videon. Hetken kuluttua tunnistan ohjelman juontajan: hän on Vanessa Merteuil, *Pikku Sophie* -trilogian sankarit. En tiennyt, että hänellä on oma Youtube-kanava. Olemme varmaan aika samanikäisiä, mutta hänestä huokuu jotakin hyvin kypsää, melkein äidillistä. Hän on sekä kaunis että lempeä, sellainen isosisisko, josta jokainen teini haaveilee, sellainen jonka kanssa voi puhua kaikesta... Miten sääli, ettei hän enää näyttele! Olinkin miettinyt, mitä hän on viiden viime vuoden aikana tehnyt, nyt selvisi sekin: hän on näköjään erikoistunut ihmissuhdeneuvontaan. Toivuttuani hämmästyksestä keskityn katsomaan videota, vaikka en oikein ymmärrä, miksi Pierre lähetti linkin juuri nyt...

”Ja jotta puhelinseksi onnistuisi, kultamussukat, pitää rentoutua ja olla valmis nauttimaan... Itse suosin Yoban ’perhosta’, se toimii aina. Se värisee äänettömästi, niin että vanhemmat eivät pääse yllättämään. Ja lisäksi se on tosi kaunis!”

Stressaavaa! Painan puhelimen äänettömälle, jotta isä ei huomaisi. Hän vilkuilee jo kuin nähdäkseen, mitä puhelimenruudulani tapahtuu. Miksi ihmeessä Pierre lähetti tämän? Ei ollenkaan meidän juttu! Pikku Sophien kuva ruudulla jähmettyy samalla hetkellä kun hän heiluttaa ”perhostaan”, koska Pierre soittaa uudelleen videopuhelun. Hän on varmaan laskenut, missä kohtaa se tulee. Vastaan hänelle ja hymyilen nolona.

”No? Miltä kuulostaa?”

”Siis mikä?”

Tiedän, etten saisi leikitellä rakkaani tunteilla, mutta en voi olla hännäämättä häntä. Hän olisi voinut jättää tämän väliin, koska tietää, että istun kello 7.30 aamulla pakettiauton etupenkillä isän ja koiran välissä.

”No siis... puhelinseksi!”

Okei... Hän haluaa siis oikeasti puhua aiheesta nyt? Todellisuudessa minulla ei ole siitä oikein mitään mielipidettä.

”Että yhteys säilyy! Koska Pariisi–Biarritz-välimatka kokonaisen vuoden ajan on aika kova paikka! Ja kuulithan, mitä Vanessa sanoi: ’silloin kun rakastaa oikein kovasti’. Eli koska me rakastetaan oikein kovasti ja ollaan oltu kihloissakin puolitoista vuotta. Eli innostaako?”

Käännän puhelimenruudun kohti isää ja näytän Pierrelle, ettei todellakaan ole oikea hetki. Nyt Pierre ymmärtää tilanteen nolouden ja lehahtaa tulipunaiseksi. Isä käsittää, että puhun poikakaverini kanssa, unohtaa hetkeksi sipsinsä ja kumartuu kohti puhelintani.

”Terve, Pierre.”

”Öö... Terve, appiukko. Soittelen taas, muru.”

”Hei kuule”, sanon vuorostani. ”Pystytäänkö me tähän?”

”Ai harrastamaan puhelinseksiä? Todellakin!”

Irvistän. Pierren reaktio on yllättävä! Onneksi hänkin vain kiusoitteli minua. Nyt hän jo hymyilee hellästi ja rauhoittelee minua tuttuun tapaansa:

”Vitsi, vitsi, muru! Totta kai me pystytään tähän. Koska ’rakkaus ei tunne...’”

Naurahdan. Arvasin, että hän hellisi minua kääntämällä puheen kirjallisuuteen.

”Rakkaus ei tunne... etäisyyksiä”, Honoré de Balzac. Helppo nakki!”

Koirani kuulee nimensä ja antaa märän pusun poskelleni. Balzac, joka on saanut nimensä lempikirjailijani mukaan, on iso nelijalkainen kultamuruni, 35-kiloinen pehmopalleroni, jolla on eebenpuun värinen turkki ja maailman suloisin naama.

”Ja muista: mehän sovittiin, että vähintään yksi stoori per päivä!”

Muljautan silmiäni, ja Pierre nauraa.

En ymmärrä, miksi hän vaatii minua käyttämään Instagramia, en ymmärrä, mitä järkeä minun on kertoa elämästäni tuntemattomille netissä. Tekstareina lähetetyt kuvat ja videot riittäisivät ihan hyvin!

”Miksi haluat stooreja, miksi pelkät videot ei riitä?” nurisen.

”Siksi että se on hauskempaa!”

Paremmaksi vakuudeksi Pierre tekee jotain puhelimellaan, ja yhtäkkiä hänellä on koirankorvat, kuono ja pieni vaaleanpunainen kieli. Miten söpöä, Balzac on saanut kilpailijan.

”Onko tuo sinusta hauskaa?” sanon huvittuneena.

”No siis... joo on.”

Jos Pierren mielestä päivittäisten stoorien postaaminen on kivempaa, voin toki suoda hänelle sen ilon.

”Myönnetään, on se ihan hauskaa. Yritän muistaa.”

”Stoorit vai puhelinseksin?”

”Molemmat!” sanon päättäväisesti ja vinkkaan silmää.

Päätämme puhelun hyväntuulisina, rauhallisin mielin. Jälleen kerran keskinäinen toveruutemme kantaa. Albert Einstein sanoi: ”On olemassa liikkeelle paneva voima, joka on väkevämpi kuin höyry, sähkö tai atomienergia. Se on tahdonvoima.” Pierre ja minä olemme valinneet toisemme, ja tahtomme selvitä etäsuhdevuodesta on niin kova, että ylitämme kaikki esteet!

Balzacin haukunta havahduttaa minut. Sekin vaistoa, että elämänmuutos lähestyy aimo harppauksin. Silitän sitä rauhoittavasti ja toistelen, että kaikki on hyvin, että lähtö Pariisista Biarritziin oli välttämätön, että asumme jonkin aikaa Patrick-sedän ja Charlotte-serkun luona ja että Ranskan lounaiskolkka on hieno paikka, että siellä se pääsee juoksemaan isolle hiekkarannalle. Sitten supatan sen korvaan, että isää ei missään nimessä saa syyllistää.

Vilkaisen isää: hän naputtaa rattia hermostuneesti vasemmalla kädellä, hänellä on edelleen sormus nimettömässä. Surkean näköisenä ja konemaisesti hän upottaa oikean käden sipsipussiin. Lommoposkia peittää kuukausia rehtanut parta, ja tukka on pitkä ja takkuinen. Hän on säälittävä näky. Hienot puvut ovat vaihtuneet virttyneeseen vanhaan T-paitaan ja sunnuntaipäivän telkkarinkatseluun soveltuviin kuluneisiin verkkareihin.

Lähden raskain sydämin, koska joudun eroon Pierrestä, mutta tiedän myös, että isä kaipaa muutosta elämään. Isäni on elokuvaohjaaja Christophe Rivas. Juurilleen palattuaan hän toivotavasti löytää taas inspiraation ja jatkaa uraa siitä, mihin se jäi hänen muusansa lennähdettyä pois. Seisomme yhä ruuhkassa Trocadéron aukiolla, ja isä näyttää kurjalta kehäraakilta. Hän ei ymmärrä, miksi ohijava motoristi sättii häntä idiootiksi, vaikka jätkä itse oli kolhaista meidän automme puskuria.

”Mitä hittoa!” isä huutaa ja levittelee käsiään.

Bye bye Pariisi, kokka kohti Biarritzia! Käännän radion kovemalle ja naputan jalalla tunnistettuani Oscarin uusimman hitin *Cimino*. Vaikka fanitan Proustia, Madame de Lafayttea ja Victor

Hugoa, se ei estä minua fanittamasta Oscaria, The Voicen tähtä. Jos Montaigne eläisi tänä päivänä, hän saattaisi olla räppäri. Ummistan silmäni ja hyräilen *Ciminon* sanoja, jotka resonoiivat minussa, ja oivallan, että oudolla tavalla laulu kertoo myös omasta elämästäni, omista peloistani ja toiveistani.

Lähden siis Pariisista, synnyinkaupungistani, ja suuntaan Biarritziin, Victor Hugon lempikaupunkiin. Muutaman tunnin kuluttua meri on minun Eiffel-tornini, voin ihailla sitä vapaasti. Silti ajatus kimmeltävästä merestä myös huolestuttaa minua: helvetti nimittäin usein näyttää paratiisilta.

Ajamme tuntikausia, tarkalleen sanottuna yhdeksän tuntia. Isä ei ryhdy juttusille kanssani, hän vajoaa ajatuksiinsa ja keskittyy sipseihiinsä. Koetan pari kertaa viritellä keskustelua. Haluaisin esimerkiksi tietää, miksi setäni on aina kutsunut isää Pullukaksi, vaikka isä näyttää enemmän Bradley Cooperilta (siltä komistukselta) kuin Zach Galifianakikselta (siltä partamiekkoselta) elokuvasta *Kauhea kankkunen*. Surffasiko isäkin asuessaan Biarritzissa, josta lähti muutettuaan äidin kanssa Pariisiin?

Vanhempani tutustuivat toisiinsa lukiossa. Se oli rakkautta ensisilmäyksellä, ja äiti seurasi isää, kun isä pääsi äidin kannustuksella teatterikorkeakouluun. Mahtaako isä muistaa pääsykoekohdausta, jota oli äidin kanssa harjoitellut?

Esitän kysymyksiä, joihin isä antaa ympäröivästä vastauksia, ja pian ymmärrän, ettei häntä huvita jutella. Niinpä sulkeudun omaan kuplaani, pengon sylissäni olevaa pahvilaatikkoa ja otan esiin kehyksen, jossa on lempivalokuvani minusta ja äidistä. Ikuistan valokuvan puhelimellani. Päätän, että se saa olla ensimmäinen Instagram-postaukseni, kuvatekstiksi kirjoitan: ”Lähden synnyinkodistani, jossa olin onnellinen äidin kanssa.” Saan oitis Charlotte-serkultani tykkäyksen, sarjan sydänemojeita ja viestin: ”Serkkku, me saadaan pian paljon yhteisiä muistoja, en feidaa sua.”

Minua vähän pelottaa. Charlotte on aina ollut oikea maanvaiva, hän ei ole ikinä ymmärtänyt yksityisyyden käsitettä.

Pienenä hän ei koskaan sulkenut kylpyhuoneen ovea, pujahti aina kapeaan sänkyyni ja käytti jalkojani tyynynä, availi kirjeitäni, käytti vaatteitani... Mutta miten voisin syyttää häntä? Hänen äitinsä, Léa-tätini, ei asettanut tyttärelleen mitään rajoja, ei kieltänyt itseltäänkään mitään ja pani kaikki mielihalunsa pienimpienkin velvollisuuksiensa edelle: hän oli nainen pikemmin kuin äiti, ja ennen kaikkea kuvataiteilija. Hän ei uskonut uskollisuuteen, se oli hänen mielestään pelkkä käsite, jonka miehet olivat keksineet naisten alistamiseksi. Hän piti itseään vapaa-ajattelijana. Hänen sitoutumisensa koski vain hänen omia mielihalujaan. Patrick-setä oli luullut, että Léa viisastuisi äidiksi tultuaan. Katin kontit, hänen vapaudenkaipuunsa vain vahvistui, karkumatkat venyivät yhä pidemmiksi: hän livisti kotoa kerta toisensa jälkeen jooga-, taide- ja tantrareitittein ynnä muihin rientoihinsa.

Charlotten kaksitoistavuotispäivän aamuna tätini halasi tyttärtään ja sanoi, että rakastaa tätä kovasti ja heippa. Se oli viimeinen kerta, kun Charlotte näki äitinsä. Patrick-setä ei ikinä toipunut vaimon lähdöstä ja tiukensi tyttären liekaa. Hän näki työssä ex-vaimolle tyypillisen spontaaniuden ja halun tutustua maailmaan ja ahmia elämää. Lähettäminen Neitsyt Marian perisynnittömän sikiämisen luostarikouluun oli sedälle varmin tapa iskostaa tyttöön moraalialueita ja arvoja, jotka olivat tyystin puuttuneet Charlotten äidiltä.

Kolmen Balzacin pissatauon ja yhden tankkauspysähdyksen jälkeen saavumme Baskimaahan. Ihastelen ohi viliseviä maisemia ja koetan unohtaa mieltä vaivaavat ristiriidat. Ajattelen Pierreä ja otan puhelimeni tehdäkseni ensimmäisen Instagram-stoorini. Aluksi sekoilen, käytän filttäreitä turhissa kohdissa ja kirjoitan tekstiä vääriin kohtiin, mutta lopulta saan jutun valmiiksi. ”Biarritz, Victor Hugon lempikaupunki, voi miten ymmärränkään häntä.”

GPS ilmoittaa, että matkaa ei ole jäljellä enää nimeksikään, ja kun pakettiauto kääntyy omakotitaloalueen pikkukadulle, minua alkaa ahdistaa.

Isä pysäyttää auton kauniin baskityylisen talon eteen. Rakennus on iso ja puutarhan ympäröimä, ikkunaluukut ja ristikkorakenteet loistavat kirkkaanpunaisina valkoista julkisivua vasten. Pian setä ja serkku tulevat ulos ottamaan meitä vastaan.

”Hei jou, pariisilaiset! Onpa sulla broidi surkea kosla!”

Sedän puheenparsi naurattaa minua. Käytyään pikakurssin sivustoilla ”ymmärränuorisokieltä.com”, ”urpostanyhveröön.com” ja ”teinien kieli 2022 käyttöohje” hän osaa nuorten slangia juuri niin hyvin kuin jotkut muka osaavat englantia tai espanjaa toisena vieraana kielenä. Hän on vakuuttunut siitä, että on rakentanut ylisukupolvisen sillan ja soveltaa avantgardistista ”coolia” ja ”vähänkö siistiä” opetusmenetelmää, jolla saa nuoret ”messiin” ja sassiin. Todellako!

Isä hyppää ulos autosta ja heilauttaa kättä veljelleen. Kun vuorostani vääntäydyn ulos paikat puuduksissa matkan jäljiltä, huomaan yllätyksekseni halaavani Charlottea. Serkku painaa sievän punapäätänsä vasten olkapäätäni onnellisena ja huutaa korvaani tärykalvon puhkaisevan: ”Serkkuuuu!”

”On ollut ihan kamala ikävä!” hän hehkuttaa.

Kun jotakin pitää vastata, mieleeni tulee vain:

”Sinä et ole muuttunut.”

Tarkkailen setääni, joka näyttää vilpittömän ilahtuneelta nähdessään meidät. Hän haluaa liikuttuneena isää, sitten minua.

”Siis tosi nastaa hei! Teille tulee saleen kliffaa, kun saatte hengata näillä huudeilla Chachan kaa”, setä myhäilee polleana.

Olen ymmärtävinäni, mitä hän sanoo, ja väläytän tilanteeseen sopivan leveän hymyn. Setä haluaa heti esitellä meille taloa, joka on ”siis tosi siisti” nyt kun hän on remontoinut sen. Hän on myös rakentanut puutarhaan liiterin. Balzac hyppää ulos autosta ja säntäilee ympäriinsä. Kiirehdin ulko-ovelle vieläkseni koiran sisälle, ettei se karkaa omille teilleen.

”Balzac! Heti tänne!”

”Anna sen juosta, pitäähän sen saada purkaa energiaa”, serkkutyttö sanoo.

”Niin just, anna dogin pitää kliffaa!” setä säestää.

Minun pitää saada olla hetki rauhassa ja sanon meneväni yläkertaan pesulle. Yläkerrassa avaan lasioven, menen parvekkeelle ja hengitän meri-ilmaa. Näkymä on upea. Lasken käteni punaiselle puukaiteelle, seison siinä hetken ja katselen rantatörmien reunustamaa merta. Ajattelen, että näköala on Eiffel-tornin veroinen.

”Saako tulla?”

Hätkähdän ja käännyn. Isä tulee parvekkeelle nolona ja asettuu viereeni. Emme puhu, seisomme vain omissa ajatuksissamme. Aurinko laskee ja viistää meren aaltoja. Huolimatta yöstä, joka kietoo päivän hiljalleen syliinsä, surffaajat syöksyvät yhä tunneleiden läpi, ja minulle tulee kaihoisa olo kun katselen, miten huoltomasti he kiitävät aalloilla. He ovat kevyitä. Vapaita. Elämää uhkuvia.

”Äitisi olisi nauttinut elämästä täällä.”

Huokaan ja tunnen tutun tuskan rinnassa. Koetan olla itkemättä. Koetan pitää pään pystyssä isän takia ja näyttää, että tulevaisuus on mahdollinen, vaikka äitiä ei enää ole.

Kun isä kääntyy, hänen kasvonsa ovat yllätyksekseni kyyneissä. Hänellä ei ole tapana avautua, olemme jo kaksi vuotta olleet sulkeutuneina omaan tuskaamme.

”Hei... isä...”

”Hitto että on ikävä!” isä huokaa itku kurkussa. Hän työntää käden housuntaskuun ja kaivaa sieltä sipsin.

Hänen ilmeensä on surkea, haluaisin auttaa häntä suremaan. Haluaisin näyttää, että yhdessä selviämme tästä, osoittaa, että olen hänen tukenaan. Äidin poissaolo painaa toki mieltäni, mutta tuntuu myös siltä kuin olisin menettänyt isäni. Isä on äidin kuoltua ollut pelkkä varjo entisestä.

Haluaisin jonain päivänä sanoa sen hänelle. Mutta en tänään. Tänään valitsen vaihtoehdon ”suhtaudu tilanteeseen arkisesti”.

”Isä kuule, roskaruuan syöminen suruun ei ole mikään ratkaisu.”

”En ymmärrä, mistä sinä puhut”, hän tuhahtaa.

Isä yrittää esittää ”isää joka pärjää kyllä”, ja annan hänen esittää.

”Täällä Patrick-sedän luona meidän on hyvä olla”, hän sanoo kuin vakuuttelisi itseään.

Meidät keskeyttää puutarhasta kantautuva kimeä huuto. Kurkotamme katsomaan, Charlotte siellä huhuilee.

”Serkkuuuuu, huhuu, minä täällä! Tykkäätkö joogata?”

Isä pyörittelee silmiään, ja minä mietin, mihin liemeen oikein olemme joutuneet.

CÉLÈNE

”Tämä on sun huone”, Charlotte intoilee.

Lasken ison matkalaukkuni lattialle ja katselen minulle varattua makuuhuonetta: alastonmaalauksia kaikkialla! Ja toinen toistaan eksoottisempia esineitä, monenlaisia verhoja ja kankaita. Matolla seisoo luonnollisen kokoinen bengalintiikeripehmoletu, oikealla puolellani on hattuja pursuava nojatuoli ja vasemmalla naulakossa roikkuu Charlotten äidin mielettömiä mekkoja. Kaiken roinan keskellä on futon. Asun siis vastedes huoneessa, joka on ollut Léa-täidin ateljee. Setä ei selvästikään ole astunut jalallaan talon tähän siipeen eksänsä häivytyä, ja Charlotte on tehnyt tästä oman valtakuntansa.

”Tykkäätkö?” Charlotte kysyy. ”Sulla on talon paras näköala.”

Parvekkeeltani on näkymä kauniille ja myrskyvälle merelle. Hengitän meri-ilmaa ja tarkastelen uutta huonettani.

Työpöydällä on kymmeniä kuivuneita akryylimaalituubeja, erikokoisia siveltimiä, kirjeitä ja piirroksia alastomista miehistä.

”Oletko saanut pitää äitisi maalaamat taulut?” kysyn yllättyneenä. Kas kun Patrick-setä ei ole polttanut kaikkia näitä menneisyyden jäänteitä.

”Iskä ei onneksi koskaan käy täällä, se saisi sydärin, jos tietäisi!”

Hymyilen huvittuneena.

”Tehdään tästä sulle sikahieno huone! Tiedätkö Marie Kondon? Sen menetelmä kuulemma tekee ihmeitä”, Charlotte sanoo innoissaan.

Charlotte on hauska, ja yhdessä asuminen voi sujua ihan hyvin.

”Ja meillä on huoneet vierekkäin. Jos tarviit jotain, sano vaan, päivällä tai yöllä.”

Okei joo, on Charlotte ehkä hiukan takertuva, mutta kukaan ei ole täydellinen. Ihmettelen, miksi hän yhtäkkiä tuijottaa kättäni.

”Oih! Sun vihkisormus on tosi kaunis!” hän ihastelee, hyvä ettei kisko vasenta kättäni irti. ”Eikä, aito timantti! Wow! Tyyliin, se sun Pierre on raatanut hulluna kaksi vuotta, että on voinut ostaa sulle timantin”, hän sanoo ja lisää: ”Vähän eri kuin se metallirinkula, jonka se antoi sulle silloin kun sun äiti kuoli!”

Tässä vaiheessa hymyni on jo hyytynyt. Olin unohtanut, että Charlotte oli äidin hautajaisissa. Minulla on koko siitä päivästä hyvin hämärä muistikuva. Mieli toimii kummallisella tavalla, samat yksityiskohdat nousevat pintaan yhä uudelleen: musta bleiseri joka minulla oli ylläni, Pierre rutistamassa minua ja itkemässä, kun taas minä en kyennyt itkemään enkä kietomaan hauraita käsiäni hänen vyötäisilleen. Sinä päivänä kuoli äidin mukana osa minusta, lapsuus ja huolettomuus. Muistan hetken, jolloin ruumisarkku hivutettiin kuoppaan, muistan mylälätyn maan tuoksun ja muistan, että minua piinasi kamala ajatus: mitä jos yksi köysistä katkeaa ja arkku rojahtaa alas ja aukeaa?

Muistan Pierren katseen, kun hän samana iltana polvistui eteeni ja antoi minulle metallisormuksen. Mutta olin unohtanut, että Charlotte oli ollut läsnä. Suruajan päivät ja viikot katosivat alitajunnan kerroksiin. Muistan vain uneni. Niihin liittyy aina mustana myrskyävä meri, joka vetää minua puoleensa ja kauhistuttaa minua, ja äiti, joka odottaa minua aaltojen keskellä.

”Aika outoa, että Pierre kosi sua äitisi hautajaispäivänä”, Charlotte jatkaa. ”Voinko kokeilla sitä?”

Charlotten sanat harmittavat minua yhä enemmän, ja pudistan päätäni. Mutta liian myöhään, hän on jo kiskonut sormuksen sormestani ja ihailee sitä omassaan.

”Sinä onnenmyyrä! Christophe-setä antaa sun elää omaa elämäsi. Sitä ei tyyliin kiinnosta. Mun iskä hermoilee aina että ei poikia, ei meikkiä eikä iPhonea ja se antoi mulle oman vanhan Nokia 3310:n ja tietää sen koodit, onneksi sillä ei ole mun iPhone 13 Pron salasanoja.”

Miten Charlotte pystyy puhumaan niin pitkään vetämättä välillä henkeä?

”Onko sulla iPhone 13 Pro?”

Olen typertynyt. En ole perillä laitteista mutta tiedän, että se maksaa maltaita.

”Jep!”

”Millä rahalla oikein ostit sen?” utelen.

”Huoraamalla.”

En tiedä, mitä tuollaiseen pitäisi vastata, joten sanon vain:

”Häh?”

”Asetu rauhassa taloksi, ruoka on kasilta.”

Nähdessään nolostukseni Charlotte tirskuu ja käännähtää.

”Se oli vitsi”, hän sanoo ja purskahtaa nauruun. ”Iskä on jo kaksi vuotta antanut mulle rahaa lyyrisen laulun tunteihin. Mutta *fuck* joku lyyrisyys!”

Hän heristää puhelinta kuin lyömäasetta.

Millaista kohtalon ivaa: Patrick-setä kuvittelee opettavansa oikeita arvoja ja perinteitä, mutta on vain tietämättään rahoittanut tyttärensä virtuaaliyhteyksiä.

”Vaikka ymmärrän kyllä iskää, muistutan niin paljon äitiä. Äitikin oli vähän outo, kato nyt, mitä se maalasi!” Charlotte naureskelee ja vilkaisee keskeneräisiä, tantrisia alastonmaalauksia. ”Ja äiti oli vähän silleen nymfomaani, ja mummikin tykkäsi saada munaa. Se pamahti paksuksi kuusitoistavuotiaana! Se ei ikinä saanut tietää, kuka oli lapsen isä.”

Jähmetyn paikoilleni enkä tiedä, mitä sanoa. Charlotte haluaa minua taas – hän koskettelee ihan liikaa minun makuuni – ja vie minut yhteiseen kylpyhuoneeseen.

”Pane tavarat minne haluat.”

Uusi kämppikseni osoittaa pesuallashyllyä, joka pursuaa kauneudenhoitotuotteita. Kun kuljetan kättäni kynsilakkojen, hammasharjan, kynsisaksien ja vanupuikkojen lomassa ja asetelen hyllylle tavaroitani, silmiini osuu kylpylelu, pinkki pikku-ankka. Otan sen käteeni ja katson Charlotteen kysyvästi. Eikö hän ole jo vähän liian vanha leikkimään kylpypankoilla?

”Se on Kui-kui, mun vibra, aivan ihana!”

Panen Kui-kuin heti pois ja pesen käteni. Asiasta viidenteen Charlotte jatkaa:

”Tykkäätkö smoothieista?”

En ehdi vastata, kun hän jo vie minut alakertaan ja keittiösaarekkeen jakkaralle. Charlotte tuntuu olevan vielä villimpi kuin äitinsä. Todellinen duracellpupu, joka hyppii asiasta viidenteen. Ihan totta, tarvitsen kunnan annoksen vitamiineja, että pysyn hänen perässään, muuten putoan kärryiltä.

Pakko myöntää, että koska en ollut käynyt tässä talossa Charlotten äidin häivytyä, olin unohtanut, miten kaunis se on, samaan aikaan avara ja kodikas. Merenpuoleiset isot maisemaikkunat ovat toista kuin kolmannen kerroksen parvekkeettoman huoneeni pienet ikkunat rue Nicololla. Niistä näkyi kadun ainoa puu, ja sekin oli suuri etuoikeus Pariisissa. Keittiö jatkuu olohuoneeseen, ja sieltä pääsee valtavaan kirjastohuoneeseen, jossa on iso puinen kirjoituspöytä täynnä Patrick-sedän kirjoja ja koulu-papereita. Setä on Victor Hugon lukion filosofianopettaja ja rehtori. Tai koulun johtaja, niin kuin yksityispuolella sanotaan, ja työhuone on todiste siitä. Täällä kuten keittiössäkin on valokuvia seinillä sillä erotuksella, että kaikki valokuvat Léa-tädistä on leikattu poikki kaulan kohdalta. Se tuskin on serkkuni tekosia.